

Nincs több korlát az internetes rádiózás kivégzése előtt

Mint a legtöbb havi magazin, mi is két-három hónapos átfutási idővel dolgozunk. Ezért nagy körültekintéssel olyan témát szoktunk választani a sajtószerzőknek, ami nem csupán időszzerű, de nagy valószínűséggel három hónappal később is érdemlegeset tud még mondani. Olykor előfordul azonban, hogy a hírek áramlása 180 fokok fordulatot vesz. A hír időszzerű marad ugyan, de a tartalma teljesen megváltozik. Ebben a hónapban is ez történt, és sajnálattal kell közölnünk, hogy az elmúlt hónapban jó hírként beharangozott esemény, miszerint a Szerzői jogok jegyzéke (Register of Copyrights) és a Librarian of Congress elutasította a CARP azon ajánlásait, amelyek szinte az összes egyesült államokbeli élő webes műsorszórásra veszélyt jelentettek, mostanra tévesnek bizonyult. A korábbi határozat, úgy tűnik, nem volt más, mint az internetes rádiózás kivégzésének időleges felfüggesztése. A hír akkor így szólt:

„2002. május 21-én a Librarian of Congress a Szerzői jogok jegyzékének ajánlásából kiindulva kiadott egy határozatot, amelyben visszautasítja a bizottság internetes rádiózásra vonatkozó, díjszabással és a fizetési határidővel kapcsolatos előterjesztését. Ilyen esetekben a törvény előírja, hogy a Librariannek a bizottság javaslatának visszautasításáról hozott végső döntését 30 napon belül ki kell adnia. A határozat kiadásának határideje tehát 2002. június 20.”

Nem mi voltunk az egyetlenek, akik ezt a határozatot az internetes rádiózás szempontjából jó hírként tarttuk a nyilvánosság elé. Szinte valamennyi elemző és szerkesztő így látta. Az egyedüli kivétel *Jonathan Peterson* volt, a *Way.Nu*-tól:

„Bár jó hír a webes műsorszóróknak, azért én egyelőre nem bontanék pezsgőt. Mérget vehetünk rá, hogy az RIAA és a lemezkiadók már most tárgyalási időpontokkal töltik tele a kongresszus döntéshozók határidőnaplóit, hogy ezáltal is nyomást gyakoroljanak.”

Igaza lett. Amikor elérkezett június 20-a, vagyis a Librarian of Congress webes műsorszórásra vonatkozó végső határozatának kibocsátása

(☞ http://www.copyright.gov/carp/webcasting_rates_final.html), a megdöbbenés nem maradt el. Mintha a dokumentum az egy hónappal korábbi határozatban lévő kibúvón csúszott volna keresztül. A kezdő mondat így szól: „A Librarian of Congress elfogadta a Szerzői jogok jegyzékének ajánlását, és visszautasítja a CARP azon díjszabásokkal és fizetési határidőkkel kapcsolatos határozatát, ami a törvényesen működő, nem előfizetéses szolgáltatásokra vonatkozik, amelyek nyilvánosan hangfelvételeket játszanak le digitális audioátvitellel („webcasting”) az Egyesült Államok Törvénykönyvének 17-es számú bejegyzésének 114 paragrafusa értelmében; valamint azokra a törvényes szolgáltatásokra vonatkozik, amelyek ideiglenes hangfelvételeket készítenek hangfelvételek lejátszásának céljából az Egyesült Államok Törvénykönyvének 17-es számú bejegyzésének 112-es paragrafusa értelmében.” (a kiemelések tőlem származnak). A 114-es paragrafus az 1995-ös Digital Performance Right in Sound Recordings

(A hangfelvételek digitális felhasználásával kapcsolatos jogok) nevű határozatra utal. A 112-es paragrafus pedig az 1998-as Digital Millennium Copyright nevű határozatra vonatkozik, vagyis a díjszabásra és a határidőre vonatkozó kitétel kivételével a CARP-határozat érvényben maradt. Az utóbbiak a kizárólag internetalapú állomások esetében egy adott hangfelvételre, egy hallgatóra jutó sugárzási egységre (stream) vonatkoztatva 0,0014 dollárról 0,0007 dollárra változtak. A nem kereskedelmi szimultán sugárzások 0,0002 dolláron maradtak, a nem kereskedelmi oldal csatornába első adások 0,0014 dollárról, szintén 0,0007 dollárra csökkentek. A „lejátszási díjak” kilenc százalékról 8,8 százalékra csökkentek. Az üzleti alapokon álló szolgáltatásokra (háttérzene, például Muzak) kiszabott minimális díj 500 dollárról 10 000 dollárra emelkedett.

A díjak 1998. október 28-ra visszamenő hatállyal érvényesek. Ez azt jelenti, hogy egy óránként kétezer hallgatóval rendelkező adó, amely óránként 18 dalt játszik le, 0,0007 dolláros dalonkénti, hallgatónkénti és óránkénti díjjal számolva naponta 604,80, míg évente 220 903,20 dollár tartozást hoz össze:

- $18 \times \$0.0007 = \0.0126 hallgatónként, óránként
- $\$0.0126 \times 2000 = \$25,20$ 2000 hallgatóra számolva egy óra alatt
- $\$31752 \times 24 = \$604,80$ naponta
- $\$2,419655 \times 365,25 = \$220\,903,20$ évente

A Digitally Imported Radio

(☞ <http://www.digitallyimported.com>) nevű adó, amely BSD-kiszolgálókról sugároz, és kimutatásait Linux-alapú programokkal készíti, átlagban több mint négyezer hallgatóval rendelkezik óránként a trance csatornán. A RadioParadise, amely linuxos alapon sugároz, és kizárólag nyílt forrású programokra épül, naponta körülbelül ezer hallgatóval bír. A RadioParadise ugyanarra az üzleti modellre épül, mint a közszolgálati rádió és tévé: a hallgatói hozzájárulásra. Ez mintegy háromezer dollárt jelent havonta, ami alig fedezi az üzembetartás költségeit. Számítsuk mindezt vissza 1998-ig, és máris látjuk, hogy egyes adók sok százezer dolláros tartozást halmoztak fel.

Bárhogyan is magyarázzák, a Librarian határozata olyan fondorlatnak tűnik, ami csódbé viszi az internetes rádiózás úttörőit. E cikk írásának idejére máris számtalan állomás kényszerült beszüntetni a tevékenységét, csak-hogy sokan tovább folytatják, amit elkezdtek, és harcolnak a határozat ellen. A friss híreket a

☞ <http://www.linuxjournal.com> oldalon folyamatosan közöljük.

Linux Journal 2002. szeptember, 101. szám

Doc Searls
(doc@ssc.com) a *Linux Journal* szerkesztője és a Cluetrain Manifesto társszerzője.